

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4101-19-07/2013

P/13/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony zgodnie z treścią uchwały nr KPK/KPO-415-142/2014 Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 26 czerwca 2014 r.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/190 – Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Joanna Marczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87143 z 7 lutego 2014 r. 2. Grzegorz Fikus, młodszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87138 z 3 lutego 2014 r. (Dowody: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Polski Związek Piłki Siatkowej, ul. Puławska 383, 02-801 Warszawa (dalej: „PZPS” lub „Związek”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mirosław Przedpełski, Prezes PZPS (Dowody: akta kontroli str. 4-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność PZPS w zakresie wykorzystania w latach 2009-2012 środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na powyższą ocenę ogólną składają się: **[1]** pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocena częściowa gospodarowania środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do Igrzysk Olimpijskich Londyn 2012 (dalej: „IO Londyn 2012” lub „IO”) ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji oraz **[2]** pozytywna ocena częściowa planowania i zabezpieczenia organizacyjnego przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 i stopnia realizacji przyjętych celów w tym zakresie.

W badanym okresie PZPS co do zasady prawidłowo realizował zadania publiczne w przedmiocie przygotowywania członków kadry narodowej do współzawodnictwa sportowego w oparciu o programy przygotowań do IO Londyn 2012 oraz programy przygotowań do mistrzostw świata i Europy w dyscyplinach olimpijskich. Podstawą pozytywnej oceny było przede wszystkim: **[1]** wykorzystywanie przez Związek przepisów Prawa zamówień publicznych² (dalej: „p.z.p.”) jako tzw. „dobrej praktyki”, pomimo zasadniczego braku prawnego obowiązku stosowania tych przepisów od 29 stycznia 2010 r., **[2]** przeznaczenie większości (86,11%) środków dotacji otrzymanych w ramach Programów PO na finansowanie bezpośrednich kosztów szkolenia zawodników, w tym 55,9% na koszty szkolenia i 30,2% na koszty wspomagania szkolenia, **[3]** nieprzekroczenie w latach 2009-2011 limitu 20% udziału kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich realizacji dotowanych zadań publicznych, który wynikał z zarządzeń Ministra Sportu i Turystyki (dalej: „Minister Sportu”) określających zasady finansowania przygotowań polskich sportowców do

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r.; Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

igrzysk olimpijskich oraz do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym³ (dalej: „Zarządzenia”), [4] realizacja w latach 2009-2011 wybranych do badań kontrolnych umów w pełnym zakresie merytorycznym oraz wykorzystanie całości przyznanych na ich podstawie dotacji, [5] prawidłowe i terminowe wydatkowanie środków z dotacji udzielonych przez Ministra Sportu, [6] współpraca z Centralnym Ośrodkiem Sportu, Instytutem Sportu oraz Centralnym Ośrodkiem Medycyny Sportowej celem zwiększenia efektywności zadań realizowanych w ramach przygotowań do Igrzysk Olimpijskich, [7] dopełnienie wynikającego z art. 31 ust. 1 i 3 ustawy o sporcie kwalifikowanym⁴ oraz art. 38 ust. 2 ustawy o sporcie⁵, obowiązku objęcia wszystkich zawodników kadry narodowej ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków w uprawianym sporcie.

Na obniżenie oceny wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości, polegające na: [1] przekroczeniu w 2012 r. o 1% limitu kosztów pośrednich, stanowiącego 20% kosztów bezpośrednich realizacji zadania, [2] niepodawaniu w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznej informacji o skali realizacji wyników sportowych oraz o przyczynach ich nieosiągnięcia, [3] nieterminowym przekazywaniu do Ministerstwa Sportu założeń startowych oraz ocen startów dotyczących 14 imprez rangi mistrzowskiej, [4] nieposiadaniu dokumentacji przyznawania zawodnikom kadry narodowej piłki siatkowej halowej produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety (seniorom i seniorkom w 2009 r. oraz seniorom w latach 2010-2011), [5] niezgodnym z Zarządzeniami finansowaniem wynagrodzeń kadry trenerskiej i szkoleniowej, skutkującym wypłaceniem wynagrodzeń na kwotę przekraczającą dopuszczalne limity o 261.762,16 zł, [6] wypłacaniu stypendiów sportowych dla zawodników kadry narodowej z naruszeniem terminu wynikającego z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej⁶, [7] niezwróceniu na rzecz Ministerstwa Sportu przychodów w kwocie 39.403,49 zł z tytułu oprocentowania rachunku bankowego, na którym były gromadzone środki publiczne pochodzące z dotacji

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż powyższe nieprawidłowości nie skutkowały w sposób zasadniczy na wykonywanie zadań związanych z przygotowaniem przez PZPS polskich siatkarzy do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie.

³ Zarządzenia Ministra Sportu i Turystyki: [1] nr 35 z 27 listopada 2008 r. w sprawie wprowadzenia zasad programowych powierzenia polskim związkom sportowym i innym podmiotom przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w dyscyplinach olimpijskich i nieolimpijskich na rok 2009, [2] nr 35 z 6 listopada 2009 r. w sprawie „Programu realizacji zadań publicznych w zakresie przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w sportach olimpijskich i nieolimpijskich”, [3] nr 30 z 8 grudnia 2010 r. w sprawie „Programu realizacji zadań publicznych w zakresie przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w sportach olimpijskich i nieolimpijskich” i nr 31 z 8 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad przyznawania i rozliczania dotacji celowych dla polskich związków sportowych na dofinansowanie zadań publicznych związanych z przygotowaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy ze środków budżetowych na 2011 r., [4] nr 24 z 16 listopada 2011 r. w sprawie „Programu dofinansowania zadań związanych z przygotowaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy w roku 2012”.

⁴ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., Dz. U. Nr 155, poz. 298 ze zm.

⁵ Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r., Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm.

⁶ Rozporządzenie z dnia 20 września 2006 r., Dz. U. Nr 169, poz. 1213 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Gospodarowanie środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji

Opis stanu
faktycznego

W latach 2009-2012 PZPS zawarł z Ministrem Sportu sześć umów⁷ dofinansowania ze środków publicznych przygotowań do mistrzostw świata (dalej: „MŚ”), Europy (dalej: „ME”) i igrzysk olimpijskich (dalej: „IO”) w piłce siatkowej halowej i plażowej na łączną kwotę 36.857.915,17 zł⁸. Umowy te zostały rozliczone na łączną kwotę 36.597.403,40 zł⁹ i obejmowały wyłącznie przygotowania w formie grupowej. Łączna wartość zrealizowanych zadań wynosiła 54.944.608,97 zł¹⁰. Różnica między wartością zrealizowanych zadań a przyznany dofinansowaniem z budżetu państwa (18.347.205,57 zł¹¹) została pokryta przez PZPS ze środków własnych oraz pochodzących od sponsorów.

(Dowody: akta kontroli str. 461-463)

Środki finansowe otrzymane przez Związek od Ministra Sportu w okresie objętym kontrolą nie zabezpieczały wszystkich zidentyfikowanych potrzeb PZPS związanych z realizacją programów przygotowań olimpijskich i programów przygotowań do MŚ lub ME w sportach olimpijskich (dalej: „Programy PO”). W latach 2009-2012 Związek wnioskował bowiem o przyznanie dotacji w łącznej kwocie 58.399.380,00 zł¹². Minister Sportu przyznał natomiast Związkowi (zgodnie z pierwotnymi umowami na realizację zadań) dofinansowanie w wysokości 36.319.078,89¹³ zł, co stanowiło 62,2% wnioskowanych kwot.

(Dowody: akta kontroli str. 461)

Dyrektor Finansowy PZPS wyjaśnił, że przyznanie mniejszego dofinansowania niż wnioskowane skutkowało koniecznością poszukiwania przez PZPS środków od sponsorów lub środków z innych źródeł. Ponadto Kierownik Wyszkożenia PZPS oświadczył, że potrzeby finansowe Związku ustalane były każdorazowo poprzez oszacowanie kosztów imprez głównych/docelowych oraz imprez pośrednich, na podstawie przedstawianych przez trenerów prowadzących reprezentacje planów szkoleniowych. Związek nie prowadził dokumentacji ww. szacunków.

(Dowody: akta kontroli str. 464, 465)

W latach 2009-2012 PZPS nie dysponował dokumentacją uzasadniającą decyzje Ministra Sportu o przyznaniu dotacji w kwocie innej niż wnioskowana.

(Dowody: akta kontroli str. 466)

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że tryb i zasady oceny i analizy wniosków nie były przez Ministerstwo Sportu ujawniane Związkowi, a o ostatecznej decyzji o kwocie przyznanej dotacji Minister Sportu informował w formie ogłoszenia zamieszczanego w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej: „BIP”). Ponadto podał, że nie istnieje żadna dokumentacja świadcząca o ewentualnych negocjacjach w tym zakresie. W przypadku przyznania przez Ministra Sportu kwoty niższej

⁷ Umowy nr: 107/37/IO/DSKM/B z dnia 20 lutego 2009r. („Przygotowania olimpijskie LONDYN 2012”), 106/37/DSKM/B z dnia 23 lutego 2009 r. („Przygotowania do mistrzostw świata lub Europy w dyscyplinach olimpijskich”), 2318/37/DSKM/B z dnia 18 listopada 2009 r. („Przygotowania do mistrzostw świata lub Europy w dyscyplinach olimpijskich”), 0013/0039/DSKM/B z dnia 19 stycznia 2010 r. („Przygotowania do Mistrzostw Świata lub Europy w dyscyplinach olimpijskich”), 2011/0045/0074/UDOT/40/DSW z dnia 21 lutego 2011 r. („Przygotowania do Mistrzostw Świata lub Europy w sportach olimpijskich”), 2012/0027/0074/UDOT/40/DSW z dnia 16 lutego 2012 r.

⁸ 9.979.598,89 zł w 2009 r., 9.375.080,00 zł w 2010 r., 8.708.840,00 zł w 2011 r., 8.794.396,28 zł w 2012 r.

⁹ 9.965.841,35 zł w 2009 r., 9.375.080,00 zł w 2010 r., 8.621.947,88 zł w 2011 r., 8.634.534,17 zł w 2012 r.

¹⁰ 11.329.614,61 zł w 2009 r., 14.461.870,00 zł w 2010 r., 15.386.787,88 zł w 2011 r., 13.766.336,48 zł w 2012 r.

¹¹ 1.363.773,26 zł w 2009 r. (umowa nr: 107/37/IO/DSKM/B – 998.521,00 zł, 106/37/DSKM/B – 365.252,26 zł), 5.086.790,00 zł w 2010 r. (umowa nr 0013/0039/DSKM/B), 6.764.840,00 zł w 2011 r. (umowa nr 2011/0045/0074/UDOT/40/DSW), 5.131.802,31 zł w 2012 r. (umowa nr 2012/0027/0074/UDOT/40/DSW)

¹² 17.100.980,00 zł w 2009 r., 10.500.000,00 zł w 2010 r., 18.372.000,00 zł w 2011 r., 12.426.400,00 zł w 2012 r.

¹³ 9.669.078,89 zł w 2009 r. (tj. 56,5% wnioskowanej kwoty), 9.300.000,00 zł w 2010 r. (tj. 88,6%), 8.250.000,00 zł w 2011 r. (tj. 44,9%), 9.100.300,00 zł w 2012 r. (tj. 73,2 %).

od wnioskowanej Związek dokonywał dostosowania oferty do przyznanych środków. Odbывало się to w formie spotkania roboczego pracowników Związku merytorycznie odpowiedzialnych za poszczególne grupy szkoleniowe. Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił również, że nie istniał ustalony w takich przypadkach klucz podziału, gdyż PZPS każdorazowo oceniał, która grupa szkoleniowa w danym sezonie ma największe szanse osiągnięcia sukcesu sportowego oraz największe potrzeby. Efektem końcowym takiego dostosowania było przygotowanie wniosku ostatecznego, zgodnego z proponowanymi przez Ministerstwo Sportu kwotami.

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że Związek podejmuje wszelkie możliwe działania (tj. uzupełnia brakujące kwoty środkami własnymi i od sponsorów) w celu ograniczenia negatywnego wpływu takiego zmniejszenia na przygotowania, a co za tym idzie na wynik sportowy. PZPS w żaden sposób nie dokumentuje negatywnego wpływu zmniejszenia dotacji na przygotowania i efekty sportowe. Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił również, że Związek realizował w latach 2009-2012 wszystkie zadania związane z przygotowaniem olimpijskim mimo zmniejszenia, w stosunku do wnioskowanej, wartości dotacji. Ewentualne niedobory uzupełniano środkami z innych źródeł (własne, sponsorzy itp.), a realizacja założeń dotycząca innej działalności statutowej niż przygotowania olimpijskie została dostosowana do posiadanych środków.

(Dowody: akta kontroli str. 468-469, 469-470)

W latach 2009-2012 trzy z sześciu zawartych umów dotacji aneksowano, zwiększając kwotę dotacji. Kwotę umowy nr 107/37/IO/DSKM/B zwiększono o 320.000,00 zł¹⁴ w związku z uznaniem przez Ministerstwo Sportu dodatkowej akcji szkoleniowej dotyczącej udziału kadry narodowej seniorek w piłce siatkowej halowej w mistrzostwach Europy w 2009 r. w Łodzi. Kwotę umowy nr 0013/0039/DSKM/B zwiększono o 75.080,00 zł¹⁵, w związku z uznaniem przez Ministerstwo Sportu dodatkowej akcji szkoleniowej dotyczącej zgrupowania szkoleniowego w Warszawie (30.000,00 zł) oraz przyznaniem dodatkowej kwoty (45.080,00 zł) na pokrycie kosztów stypendiów sportowych. Kwotę umowy nr 2011/0045/0074/UDOT/40/DSW zwiększono o 458.840,00 zł¹⁶ w związku ze wzrostem kosztów bezpośrednich wykazywanych we wnioskach akcji szkoleniowych (250.000,00 zł) oraz przyznaniem dodatkowej kwoty (208.840,00 zł) na pokrycie kosztów stypendiów sportowych.

(Dowody: akta kontroli str. 473, 842-923)

Udział środków budżetowych otrzymanych¹⁷ od Ministra Sportu na podstawie umów dofinansowania w przychodach ogółem Związku¹⁸ w poszczególnych latach wyniósł: 18,3% w 2009 r., 23,9% w 2010 r., 20,9% w 2011 r. i 14,1% w 2012 r. Koszty realizacji zadań dofinansowywanych z dotacji budżetowych stanowiły odpowiednio 19,6% w 2009 r., 25,1% w 2010 r., 23,1% w 2011 r. i 15,7% w 2012 r., kosztów działalności Związku w tych latach¹⁹.

(Dowód: akta kontroli str. 461, 474)

W latach 2009-2012 PZPS przeznaczył większość, 55,9%²⁰, środków z udzielonych mu przez Ministra Sportu dotacji na finansowanie kosztów szkolenia zawodników (grupa I kosztów). Na wydatki związane z kosztami wspomaganie szkolenia (grupa

¹⁴ Aneks nr 2 z dnia 24 września 2009 r.

¹⁵ W tym o 30.000,00 zł (aneks nr 3/DSKM z 9 grudnia 2010 r.) i o 45.080,00 zł (aneks nr 4/DSKM z 23 grudnia 2010 r.).

¹⁶ W tym o 208.840,00 zł (aneks nr 3/1 z 9 grudnia 2011 r.) i o 250.000,00 zł (aneks nr 4/2 z 19 grudnia 2011 r.).

¹⁷ Wynikających z umów dofinansowania po zmianach.

¹⁸ 54.563.806,27 zł w 2009 r., 39.229.629,75 zł w 2010 r., 41.740.610,38 zł w 2011 r., 62.581.763,41 zł w 2012 r.

¹⁹ W latach 2009-2012 Związek osiągnął następujące wyniki: (a) 3.622.017,66 zł w 2009 r., 1.919.725,20 zł w 2010 r., 4.339.724,89 zł w 2011 r. i 7.363.816,32 zł w 2012 r. (wynik na działalności statutowej), (b) 68.091,21 zł w 2009 r., - 1.674.654,63 zł w 2010 r., - 1.267.867,22 zł w 2011 r. i 1.847.655,68 zł w 2012 r. (wynik ogółem netto).

²⁰ 57,5% (5.729.717,07 zł) w 2009 r., 48,0% (4.500.000,00 zł) w 2010 r., 57,6% (4.964.100,24 zł) w 2011 r. i 61,1% (5.276.672,05 zł) w 2012 r.

II kosztów) Związek przeznaczył 30,2%²¹ środków dotacji. Koszty organizacji szkolenia (grupa III kosztów) wyniosły 13,9%²² środków dotacji. Wydatki na organizację szkolenia w latach 2009-2011 nie przekroczyły, wynikającego z Zarządzeń, limitu 20%²³ udziału kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich realizacji dotowanych zadań publicznych.

(Dowody: akta kontroli str. 475, 1280-1281, 1282)

Badanie szczegółowe przeprowadzono na próbie czterech z sześciu umów dotacji na dofinansowanie Programów PO²⁴.

Zgodnie z Zarządzeniami dofinansowanie do realizowanych zadań²⁵ Związek uzyskał na podstawie złożonych do Ministerstwa Sportu wniosków (ofert), zawierających plany rzeczowo-finansowe zgłaszanych do dofinansowania działań na każdy rok budżetowy oraz wymaganą dokumentacją merytoryczną i finansową.

Z dokumentacji wniosków o przyznanie dotacji nie wynikało czy były one przedmiotem rzetelnej, obiektywnej i fachowej oceny formalnej i merytorycznej z zastosowaniem obowiązujących procedur i kryteriów. Z dokumentacji tej nie wynikało również czy przedstawione do dofinansowania programy szkoleniowe i koszty wspomagania szkolenia zostały pozytywnie zaopiniowane, w tym przez niezależne jednostki zewnętrzne.

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że Związek nie był informowany o trybie i zasadach dokonywania oceny i analizy wniosków.

Stanowiące element wniosków oświadczenia o braku zaległości w uiszczeniu podatków, opłat i składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, stanowiące elementy wymagane wniosków dotacyjnych, były zgodne z prawdą.

(Dowody: akta kontroli str. 476, 477-478, 478, 467, 486, 497, 1179-1168)

Wybrane do szczegółowego badania umowy dofinansowania zrealizowane zostały w latach 2009-2011 w pełnym zakresie merytorycznym. Związek wykonał wszystkie zaplanowane w umowach (po zmianach) zadania, a na ich realizację wykorzystał całość przyznanej dotacji. W 2012 r. umowa nie została zrealizowana w pełnym zakresie finansowym. Ministerstwo Sportu nakazało zwrot kwoty 159.862,11 zł z powodu niewykorzystania dotacji, gdyż koszty zrealizowanych akcji szkoleniowych i zakupu sprzętu sportowego były niższe niż planowane. W przypadku umów obejmujących lata 2009-2011 tylko jedno sprawozdanie²⁶ zostało przyjęte w pełnej kwocie rozliczenia (9.375.080,00 zł). W przypadku pozostałych sprawozdań dotyczących lat 2009 i 2011 sprawozdania zostały przyjęte przez Ministra Sportu w kwotach pomniejszonych odpowiednio o 12.073,79 zł i 86.892,12 zł z powodu wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. PZPS nie potrafił wyjaśnić istoty niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji przyznanej na 2009 r. w kwocie 12.073,79 zł. W wyjaśnieniach podano tylko, że mimo pisemnego nakazu zwrotu 12.073,79 zł²⁷, Minister Sportu żądał zwrotu 10.363,05 zł, czyli kwoty wynikającej z innego pisma²⁸. Zdaniem Prezesa Związku i Wiceprezesów PZPS ([REDAKTED] *) na przypadającą do zwrotu kwotę 10.363,05 zł składało się 9.480,00 zł przeznaczone na niezrealizowaną (w ocenie Ministra Sportu) konsultację szkoleniową seniorów w lutym 2009 r. (jeden dzień). PZPS nie

²¹ 35,9% (3.579.205,84 zł) w 2009 r., 35,5% (3.325.080,00 zł) w 2010 r., 26,5% (2.282.847,64 zł) w 2011 r. i 21,5% (1.857.862,12 zł) w 2012 r.

²² 6,6% (656.918,44 zł) w 2009 r., 16,5% (1.550.000,00 zł) w 2010 r., 16,0% (1.375.000,00 zł) w 2011 r. i 17,4% (1.500.000,00 zł) w 2012 r.

²³ 7,1% w 2009 r., 19,8% w 2010 r., 19,0% w 2011 r.

²⁴ Nr 107/37/O/DSKM/B z 20 lutego 2009 r., nr 0013/0039/DSKM/B z 19 stycznia 2010 r., nr 2011/0045/0074/UDOT/40/DSW z 21 lutego 2011 r., nr 2012/0027/0074/UDOT/40/DSW z 16 lutego 2012 r.

²⁵ W zakresie przygotowań olimpijskich i przygotowań do MŚ lub ME.

²⁶ Dot. umowy dotacji na 2010 r., nr 0013/0039/DSKM/B.

²⁷ Zawartego w piśmie L.Dz. DSKM/512/10 z dnia 26 lutego 2010 r.

²⁸ L.Dz. DSKM/400/13987/2010 z dnia 20 maja 2010 r.

potrafił podać uzasadnienia żądania zwrotu kwoty 883,05 zł, twierdząc, że Związek nie posiada odpowiedniej dokumentacji. Ponadto w odniesieniu do kwoty zwrotu z 2011 r. Prezesi podali, że Minister Sportu nie uznał kwalifikacji trenerskich trenera kadry seniorów piłki siatkowej halowej, co wiązało się ze zwrotem 86.892,12 zł.

(Dowody: akta kontroli str. 501-505, 718-725, 844-845)

W latach 2009-2012 PZPS, składając wnioski o przyznanie dofinansowania w ramach Programów PO (poprzedzające podpisanie wybranych umów), określił zadania w zakresie wyników sportowych (20 zadań²⁹). 10³⁰ z tych zadań nie zostało zrealizowanych, z czego w sześciu przypadkach w sprawozdaniach końcowych podano przyczyny takiego stanu rzeczy.

(Dowody: akta kontroli str. 506-532)

W latach 2009-2012 na 14 imprez rangi mistrzowskiej w pięciu przypadkach³¹ PZPS przedstawił w terminie wynikającym z Zarządzeń założenia startowe drużyn. Ponadto w badanym okresie Związek wywiązał się z obowiązku wynikającego z Zarządzeń, a dotyczącego terminowego przekazania do Ministerstwa Sportu oceny startów w przypadku trzech imprez rangi mistrzowskiej³². Związek nie dysponował dokumentacją wskazującą czy działania PZPS w zakresie uzgadniania założeń i sprawozdawania wyników startów zawodników były weryfikowane w Ministerstwie Sportu zgodnie z określoną w Zarządzeniach procedurą.

(Dowody: akta kontroli str. 533-534)

W latach 2009-2012 PZPS realizując obowiązki wynikające z Zarządzeń prowadził dokumentację przyznawania zawodnikom produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety w zakresie dotyczącym zawodników kadry narodowej piłki siatkowej plażowej (seniorom i seniorkom w latach 2009-2012), piłki siatkowej halowej (seniorkom w roku 2010 i 2011, seniorom i seniorkom w roku 2012). Prowadzona była dokumentacja dystrybucji sprzętu sportowego wykorzystywanego przy treningach/grach kadry narodowej piłki siatkowej halowej i plażowej (seniorom i seniorkom w latach 2009-2012), a także przeprowadzonych badań diagnostycznych zawodników piłki halowej (seniorów i senierek w latach 2009-2012) i plażowej (seniorów w latach 2009-2012 i senierek w latach 2010-2012³³).

W okresie objętym kontrolą PZPS prowadził rejestr zamówień publicznych.

W latach 2009-2012 w PZPS nie prowadzono dokumentacji medycznej zawodników kadry narodowej seniorów i senierek piłki siatkowej halowej i plażowej. Wiceprezes PZPS [REDAKTOWANE] * wyjaśnił, że nie zawarto osobnego porozumienia z Centralnym Ośrodkiem Medycyny Sportowej (dalej: „COMS”) określającego zasady prowadzenia dokumentacji medycznej zawodników szkolenia olimpijskiego ze względu na objęcie tej dokumentacji tajemnicą lekarską, w którą PZPS jako jednostka organizacyjna nie ma uprawnienia wglądu. Dokumentacja medyczna była każdorazowo przekazywana lekarzom prowadzącym przez COMS i miała być dostępna do takiegoż wglądu w jednostkach medycznych wykonujących badania. Każdy zawodnik kadry narodowej powołany na akcje szkoleniowe ma obowiązek uzyskać zaświadczenie o zdolności do uprawiania sportu potwierdzone przez COMS na podstawie przeprowadzonych badań w formie wpisu do książeczki zdrowia sportowca stanowiącej własność zawodnika. PZPS nie rejestrował orzeczeń COMS w tej sprawie. Każdy z zawodników ma obowiązek wylegitymować się przed

²⁹ Dwa w 2009 r., pięć w 2010 r., sześć w 2011 r. i siedem w 2012 r.

³⁰ Jeden w 2010 r., trzy w 2011 r. i sześć w 2012 r.

³¹ 1. ME kobiet 2009 r. (hala), 2. MŚ kobiet 2010 r. (hala), 3. MŚ mężczyzn 2010 r. (hala), 4. ME kobiet 2011 r. (hala), 5. ME mężczyzn 2011 r. (hala).

³² 1. ME kobiet 2011 r. (hala), 2. ME mężczyzn 2012 r. (plaża), 3. ME kobiet 2012 r. (plaża).

³³ W roku 2009 nie prowadzono ww. dokumentacji dla senierek kadry narodowej piłki siatkowej plażowej z powodu nie prowadzenia przez PZPS drużyny takiej kategorii.

lekarzem zespołu podbiła książeczka zdrowia sportowca z chwila zameldowania się na akcji szkoleniowej.

(Dowody: akta kontroli str. 535-538)

W latach 2010-2012 PZPS zachował zaplanowaną strukturę wydatków w poszczególnych grupach kosztowych (wybranych umów). W 2009 r. realizując umowę nr 107/37/IO/DSKM/B dokonano przesunięć między poszczególnymi grupami kosztów bezpośrednich na kwotę 48.552,88 zł. Kwota ta stanowiła 0,9% wartości tych kosztów, tj. nie przekroczyła limitu określonego w § 3 pkt 10 umowy dotacji. Przesunięcia pomiędzy grupami nie spowodowały zwiększenia lub zmniejszenia ogólnej kwoty przyznanej dotacji.

(Dowody: akta kontroli str. 540-544, 662)

W badanym okresie zatrudniano 12 osób na stanowiskach trenerów i asystentów trenerów drużyn seniorskich piłki siatkowej halowej i plażowej (ośmiu trenerów i czterech asystentów). Trenera kadry narodowej kobiet w piłce siatkowej plażowej (we wszystkich kategoriach wiekowych) rozliczano w ramach akcji dofinansowywanych z dotacji udzielonych przez Ministra Sportu. Pozostałych trenerów i asystentów rozliczano w ramach ww. umów dotacji jako zatrudnionych na podstawie kontraktów, umów o świadczenie usług, umów o pracę i umów-zleceń.

(Dowody: akta kontroli str. 943-978)

Badanie terminowości wypłaty zawodnikom kadry narodowej stypendiów za osiągnięcia sportowe dokonano na podstawie wypłat stypendiów w grudniu lat 2009-2012.

W 2010 r. PZPS wypłacił stypendia sportowe 17 zawodnikom, w 2011 r. dziewięciu zawodnikom, a w 2012 r. 27 zawodnikom w terminie wynikającym z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej, tj. do 15 dnia każdego miesiąca.

Ponadto w 2011 r., z uwagi na dostarczenie przez Ministerstwo Sportu do PZPS decyzji po terminie płatności wyznaczonym w ww. rozporządzeniu, Związek w grudniu 2011 r. wypłacił stypendia sportowe sześciu zawodnikom za okres od lipca do grudnia 2011 r., trzem zawodnikom za okres od września do grudnia 2011 r. oraz 19 zawodnikom za okres od sierpnia do grudnia 2011 r.

(Dowody: akta kontroli str. 546-638)

Prezes Związku i Wiceprezes PZPS (██████████ *) wyjaśnili, że Związek dla zapewnienia oszczędności oraz efektywności wydatkowania środków dotacyjnych przeprowadzał w latach 2009-2012 przetargi oraz zapytania o cenę zgodnie z przepisami p.z.p.

W okresie objętym kontrolą Związek przeprowadził siedem postępowań związanych m.in. z realizacją umów dotacji, zawartych z Ministrem Sportu w latach 2009-2012 na Programy PO³⁴. W ich wyniku zawarto siedem umów na łączną kwotę 3.803.674,93 zł.

(Dowody: akta kontroli str. 827-828, 726-734, 832, 833-836)

Spośród dowodów księgowych dokumentujących wydatkowanie środków pochodzących z dotacji udzielonych przez Ministra Sportu do szczegółowego badania wytypowano 41 na łączną kwotę 2.710.054,08 zł (w tym rozliczoną w ramach dotacji kwotę 1.817.501,04 zł). W wyniku badania stwierdzono, że:

- wydatki PZPS były ponoszone w wymaganym terminie, tj. do dnia 31 grudnia roku na który dotacja została przyznana, co było zgodne z art. 144 ust. 1

³⁴ Trzy postępowania dotyczące dostawy odżywek oraz cztery postępowania na zakup biletów lotniczych.

ustawy o finansach publicznych z 2005 r.³⁵ oraz art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych³⁶,

- wydatki były ponoszone w wysokości wynikającej z prawidłowo wystawionych dowodów księgowych,
- na oryginałach dowodów księgowych (faktur, rachunków) zamieszczano trwałą adnotację o ich finansowaniu ze środków przyznanych przez Ministra Sportu w kwocie przedstawionej w rozliczeniu umowy dotacji,
- zgodnie z art. 21 ust 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości³⁷ dowody księgowe zawierały potwierdzenie ich kontroli pod kątem merytorycznym, formalno-rachunkowym i były zatwierdzane do wypłaty przez upoważnionych pracowników Związku, jak również zawierały wskazanie ich ujęcia w księgach rachunkowych oraz daty i formy dokonania płatności,
- wydatki były przypisywane do właściwej umowy dofinansowania i były bezpośrednio związane z jej realizacją³⁸,
- co do zasady wydatki mieściły się w zakresie przeznaczenia dotacji, które było określone w Zarządzeniach na dany rok,
- wydatki były zgodne z zapisami ewidencji księgowej oraz przedłożonymi do rozliczenia dotacji zestawieniami faktur/rachunków i/lub wykazów zapisów księgowych.

Rozliczenia wybranych umów dotacji zostały przedłożone przez PZPS w Ministerstwie Sportu w terminach przewidzianych w umowach.

(Dowody: akta kontroli str. 639-641, 942, 927, 1007-1124, 1269-1277, 1283-1288)

W latach 2009-2012 poprawność wydatkowania przez PZPS środków dotacji otrzymanych w ramach Programów PO nie była przedmiotem kontroli/audytów przeprowadzanych przez Ministra Sportu lub Komisję Rewizyjną Związku.

W 2013 r. ww. zagadnienia były przedmiotem badania biegłego rewidenta, który stwierdził że PZPS niezgodnie z umową dotacyjną nie dokonał zwrotu na rzecz Ministerstwa Sportu przychodów z tytułu uzyskanych odsetek od środków pochodzących z dotacji zgromadzonych na rachunku bankowym.

(Dowody: akta kontroli str. 642-649, 979, 1125-1174)

Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS ([REDAKTOWANE] *) wyjaśnili, że PZPS nie posiada wiedzy czy i w jakim zakresie i na podstawie jakich dokumentów w Ministerstwie Sportu następowała weryfikacja prawidłowości i prawdziwości danych i oświadczeń przedstawionych przez Związek w sprawozdaniach końcowych z realizacji zadań w ramach Programów PO i deklaracjach końcowego rozliczenia dotacji.

(Dowody: akta kontroli str. 927)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 2012 r. wydatki na organizację szkolenia (1.500.000,00 zł) przekroczyły wynikający z Zarządzenia na ten rok³⁹ 20% limit udziału kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich. Koszty pośrednie stanowiły 21% kosztów bezpośrednich (7.134.534,17 zł). Prezes Związku i Wiceprezes PZPS ([REDAKTOWANE] *) wyjaśnili, że wydatki na koszty pośrednie przekroczyły limit, ponieważ kwota przyznanej dotacji zmniejszyła się o 465.465,83 zł przez co zachwiała się proporcja przyznanych kosztów pośrednich do kosztów bezpośrednich szkolenia, która w

³⁵ Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r., Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

³⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r., Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

³⁷ Ustawa z dnia 29 września 1994 r., Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

³⁸ Służyły realizacji celu zawartej umowy oraz zostały poniesione w zakresie i standardach niezbędnych do jego osiągnięcia.

³⁹ Rozdział IV punkt 9.

pierwotnym planie wynosiła 20%. Jedną z głównych przyczyn zmniejszenia dotacji w 2012 r. było niezakwalifikowanie się senierek piłki siatkowej halowej do IO w Londynie. W związku z tym nie odbyły się zgrupowania zagraniczne i zawody mistrzowskie oraz nie zostały wypłacone stypendia sportowe. Prezes Związku wyjaśnił także, że Ministerstwo Sportu przyjęło rozliczenie bez uwag.

(Dowody: akta kontroli str. 475, 1009-1010)

2. W latach 2010-2012 w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego w odniesieniu do trzech na dwadzieścia określonych w ofertach zadań (celów) Związek nie podał informacji o realizacji celu⁴⁰ i ewentualnych przyczynach ich niezrealizowania. W odniesieniu do trzech na dziesięć przypadków niezrealizowania zadania (celu) Związek nie podał przyczyn takiego stanu rzeczy⁴¹. Było to niezgodne z zawartym we wzorach sprawozdań z wykonania zadania publicznego wymogiem, który dotyczył obowiązku podawania w tym sprawozdaniu informacji o skali realizacji zadania w zakresie wyników sportowych oraz określania przyczyn nieosiągnięcia tych celów i rezultatów w wymiarze określonym w ofercie. Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS ([REDACTED] *) wyjaśnili, że brak zamieszczenia w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego za 2010 r. informacji o skali realizacji zadania w zakresie wyników sportowych oraz określenia przyczyn nieosiągnięcia tych celów wynikał z przeoczenia. Brak podania przyczyn niezrealizowania celów dotyczących zajęcia I-VI miejsca w ME seniorów w siatkówce plażowej (2010 r.), zajęcia IX-XVI miejsca w ME senierek piłki siatkowej plażowej (2011 r.) i awansu do finału Grand Prix senierek piłki siatkowej halowej (2012 r.) było spowodowane przeoczeniem wypełniających sprawozdania końcowe.

(Dowody: akta kontroli str. 506-532, 845-846, 1007)

3. W latach 2009-2012 na 14 imprez rangi mistrzowskiej, w jednym przypadku PZPS nie przekazał do Ministerstwa Sportu założeń startowych⁴² i w jednym przypadku ocen startów⁴³. W sześciu przypadkach założenia startowe⁴⁴, a w 10 – oceny startów⁴⁵, zostały przekazane przez Związek do Ministerstwa Sportu po wyznaczonym terminie. Było to niezgodne z Zarządzeniami⁴⁶. Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS ([REDACTED] *) wyjaśnili, że PZPS przekazał do Ministerstwa Sportu założenia startu na ME mężczyzn 2009 w piłce siatkowej halowej, jednakże nie zachowała się ich kopia, gdyż dokumentacja została utracona w wyniku kradzieży akt będących w posiadaniu osoby wówczas odpowiedzialnego za reprezentację seniorów. W przypadku oceny startu w MŚ mężczyzn 2010 w piłce siatkowej halowej Prezes Związku i Wiceprezes PZPS [REDACTED] * wyjaśnili, że Związek jest w posiadaniu elektronicznej wersji przedmiotowego dokumentu i mało prawdopodobnym wydaje się aby dokument ten nie został przekazany do Ministerstwa Sportu, zwłaszcza w kontekście niezrealizowanego zadania podczas tak ważnej imprezy jak MŚ (zwolnienie trenera). Ponadto Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS wyjaśnili, że terminowe składanie założeń startowych i ocen startów było trudne ze względu na skomplikowaną i wymagającą czasu procedurę ich przygotowania.

⁴⁰ Dotyczy planowanych w 2010 zadań: 1. zajęcia III-VIII w MŚ kobiet piłki siatkowej halowej; 2. zajęcia I-VI miejsca w MŚ mężczyzn piłki siatkowej halowej; 3. awansu do finału ME senierek piłki siatkowej halowej

⁴¹ Dotyczy planowanych w latach 2010-2012 zadań: 1. Zajęcia I-IV miejsca w ME seniorów w siatkówce plażowej (2010 r.); 2. Zajęcia IX-XVI miejsca w ME senierek piłki siatkowej plażowej (2011 r.); 3. Awansu do finału GRAND PRIX 2012 senierek piłki siatkowej halowej (2012 r.)

⁴² 1.ME mężczyzn 2009 r. (hala).

⁴³ 1.MŚ mężczyzn 2010 r. (hala).

⁴⁴ 1.ME mężczyzn 2009 r. (plaża), 2. ME mężczyzn 2011 r. (plaża), 3. ME kobiet 2011 r. (plaża), 4. MŚ mężczyzn 2011 r. (plaża), 5. ME mężczyzn 2012 r. (plaża), 6. ME kobiet 2012 r. (plaża).

⁴⁵ 1.ME kobiet 2009 r. (hala), 2.ME mężczyzn 2009 r. (hala), 3. ME mężczyzn 2009 r. (plaża), 4.MŚ kobiet 2010 r. (hala), 5.ME mężczyzn 2010 r. (plaża), 6.ME kobiet 2010 r. (plaża), 7.ME mężczyzn 2011 r. (hala), 8.ME mężczyzn 2011 r. (plaża), 9.ME kobiet 2011 r. (plaża), 10.MŚ mężczyzn 2011 r. (plaża).

⁴⁶ Rozdział V pkt 2.3. Zarządzenia na 2009 r.; Rozdział IV pkt 1 ppkt 1 i 3 Zarządzenia na 2010 r., Rozdział IV pkt 1 ppkt 1 i 3 Zarządzenia na 2011 r., Rozdział IV pkt 2 ppkt 1 i 3 Zarządzenia na 2012 r.

(Dowody: akta kontroli str. 533-534, 846-847, 1007)

4. Pomimo wymogów określonych w Zarządzeniach, PZPS nie posiadał dokumentacji dotyczącej lat 2009-2011 w zakresie przyznawania zawodnikom kadry narodowej piłki siatkowej halowej (seniorom i seniorkom w roku 2009, seniorom w roku 2010, seniorom w roku 2011) produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety. Wiceprezes PZPS ds. szkoleniowych [REDAKTOWANO] * oświadczył, że dokumentacja ta nie zachowała się. Prezes Związku i jego Wiceprezesi ([REDAKTOWANO] *) wyjaśnili, że nie są w stanie ustalić przyczyny niezachowania się tej dokumentacji. Prawdopodobnie została ona zagubiona poprzez zaniedbanie w procesie archiwizacji.

(Dowody: akta kontroli str. 535, 536-537, 926)

5. W przypadku trenera seniorek w piłce siatkowej plażowej w latach 2010-2011 oraz asystenta trenera reprezentacji seniorów piłki siatkowej halowej w 2009 r. (dotyczy trzech umów dotacji)⁴⁷ zatrudniono osoby legitymujące się klasą trenerską instruktora, mimo iż Zarządzenie na 2010 r. nie przewidywało finansowania wynagrodzenia takiej osoby w ramach przyznanej dotacji na stanowisku trenera głównego, a Zarządzenie na 2011 r. dopuszczało finansowanie wynagrodzenia osoby legitymującej się klasą trenerską instruktora pod warunkiem, że będzie to dotyczyć prowadzenia zawodnika w programie indywidualnym oraz ścieżki indywidualnej Klubu Polska Londyn 2012. Prezes Związku i Wiceprezes PZPS ([REDAKTOWANO] *) wyjaśnili, że Zarządzenia nie narzucają na związek sportowy konieczności zatrudnienia trenera z daną klasą trenerską. Przyznali jednak, że Zarządzenia na dany rok kalendarzowy definiują jedynie wysokość środków finansowych, które można przeznaczyć na wynagrodzenia pokryte ze środków dotacyjnych.

W przypadku asystenta trenera seniorów piłki siatkowej halowej w latach 2011-2012, PZPS posiadając Zaświadczenie o przyjęciu A.G. do Włoskiego Związku Piłki Siatkowej jako trenera, świadczące o jego kwalifikacjach „3° stopnia”, nie uzyskał od Ministra Sportu ani decyzji o uznaniu kwalifikacji ww. osoby do wykonywania zawodu trenera ani decyzji określającej jego klasę szkoleniową na terenie Polski. W związku z powyższym Związek nie był uprawniony do finansowania wynagrodzenia ww. osoby w ramach dotacji na Programy PO. Prezes Związku i Wiceprezes PZPS ([REDAKTOWANO] *) wyjaśnili, że Związek nie uzyskał od Ministra Sportu ww. dokumentów ponieważ nie wystąpił z wnioskiem o uznanie kwalifikacji trenera, bądź określenie jego klasy trenerskiej. Związek nie zrobił tego ponieważ trener nie skompletował dokumentów potrzebnych do złożenia wniosku.

W przypadku trzech trenerów⁴⁸ oraz czterech asystentów trenerów⁴⁹ PZPS wypłacając wynagrodzenia przekroczył kwoty wynikające z limitów określonych w Zarządzeniach. Prezes Związku i Wiceprezes PZPS ([REDAKTOWANO] *) wyjaśnili, że Związek wypłacając wynagrodzenia trenerom i asystentom robił to na podstawie złożonych i zatwierdzonych przez Ministra Sportu wniosków, w oparciu o które podpisano umowy dotacyjne. Wielkość i zasadność rozliczanych kwot była uzgadniana ustnie między Ministrem Sportu a służbami finansowymi PZPS. Ponadto Prezesi Związku wyjaśnili, że Ministerstwo Sportu zatwierdzało i akceptowało na bieżąco wypłacane kwoty.

⁴⁷ M. Sz. (trenera seniorek w piłce siatkowej plażowej w latach 2010-2011), K.S. (asystenta trenera reprezentacji seniorów piłki siatkowej halowej w 2009 r.)

⁴⁸ Drużyn: seniorów piłki siatkowej halowej w latach 2009-2010 – D.C. i w latach 2011-2012 – A.Ś.; seniorek piłki siatkowej plażowej w latach 2010-2011 – M.S.

⁴⁹ Drużyn: seniorów piłki siatkowej halowej w latach 2009-2010 – K.S. i w latach 2011-2012 – A. G., seniorek piłki siatkowej halowej w 2009 r. P.M. i 2012 r. – W.P.

W wyniku powyższych nieprawidłowości PZPS wypłacając wynagrodzenia przekroczył o 261.762,16 zł kwotę 1.001.800,00 zł, wynikającą z limitów określonych w Zarządzeniach obowiązujących na lata 2008-2011.

Ponadto PZPS w latach 2009-2012 przedstawiając wnioski ostateczne poprzedzające podpisanie umów dotacji proponował wynagrodzenia wyższe niż limity zawarte w Zarządzeniach obowiązujących na lata 2009-2012⁵⁰.

Prezes Związku i Wiceprezes PZPS ([REDAKTOWANO] *) wyjaśnili, że Związek wypełniając ww. wnioski starał się zabezpieczyć środki finansowe w maksymalnej kwocie, która w przypadku zmiany trenera lub jego rezygnacji pozwoliłaby na pokrycie kosztów wynagrodzenia trenera z wyższymi kwalifikacjami. Związek uważał, że w przypadku trenera D.C. przedstawione przez niego dokumenty były odpowiednikiem klasy mistrzowskiej we Włoszech. Ponadto założono, że część trenerów, która obiecywała podniesienie swoich kwalifikacji w przypadku uzależnienia ich wynagrodzeń od posiadanej klasy trenerskiej spełni swoje zobowiązania.

(Dowody: akta kontroli str. 943-978, 1010-1011)

6. W grudniu 2009 r. 46 zawodnikom i w grudniu 2010 r. 10 zawodnikom, Związek wypłacił stypendia sportowe po 15 grudnia. Ponadto w grudniu 2009 r. PZPS wypłacił jednemu zawodnikowi stypendium sportowe za okres od kwietnia do listopada 2009 r. oraz 14 zawodnikom za listopad 2009 r. W grudniu 2012 r. 12 zawodnikom wypłacono stypendia sportowe za okres od września do listopada 2012 r. Było to niezgodne z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej, który przewidywał, że stypendia są wypłacane do 15 dnia każdego miesiąca. Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS ([REDAKTOWANO] *) nie byli w stanie wyjaśnić przyczyn opóźnień w wypłatach stypendiów w 2009 r. i 2010 r. Odnosząc się do wypłaty w grudniu 2012 r. stypendiów za okres od września do listopada 2012 r. wyjaśnili, że opóźnienie to wynikało z trudności z podpisaniem odpowiednich umów z zawodnikami kadry narodowej. Wypłata nastąpiła po otrzymaniu wszystkich umów podpisanych przez zawodników, co mogło nastąpić w okresie od połowy października do połowy grudnia 2012 r.

(Dowody: akta kontroli str. 546-534, 927)

7. W okresie objętym kontrolą PZPS nie zwrócił na rzecz Ministerstwa Sportu kwoty odsetek bankowych w łącznej kwocie 39.403,49 zł⁵¹ uzyskanych od przekazanych Związkowi przez Ministra Sportu środków finansowych przechowywanych na rachunku bankowym, do czego był zobowiązany na podstawie zawartych umów dotacyjnych⁵². Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS ([REDAKTOWANO] *) wyjaśnili, że PZPS rozważył wystąpienie do Ministerstwa Sportu z wnioskiem o przeznaczenie odsetek, które nie zostały zwrócone w latach ubiegłych, na działalność statutową PZPS. Do tej pory PZPS nie zwracał się do Ministerstwa Sportu wnioskiem o zagospodarowanie niezwróconych odsetek.

(Dowody: akta kontroli str. 650, 651-717, 927-928, 1278)

8. W 2009 r. na podstawie dwóch umów⁵³, które zostały zawarte w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z przepisami p.z.p.⁵⁴, Związek wydatkował 1.458.951,94 zł, mimo że ww. umowy

⁵⁰ D.C. w latach 2009-2010, M.S. w latach 2010-2011, S.R. w 2011 r., A.A. w 2012 r., W.P. w 2012 r., K.S. w 2010 r., A.G. w 2012 r.

⁵¹ W tym: 15.370,67 zł w 2009 r. (dotyczy umów nr 107/37/IO/DSKM/B, nr 106/37/DSKM/B i nr 23/18/37/DSKM/B), 6.937,44 zł w 2010 r. (dotyczy umowy nr 0013/0039/DSKM/2010), 3.980,43 zł w 2011 r. (dotyczy umowy nr 2011/0045/0074/UDOT/40/DSW) i 13.114,75 zł w 2012 r. (dotyczy umowy nr 2012/0027/0074/UDOT/40/DSW).

⁵² § 3 pkt 7 umów z lat 2009-2011 oraz § 3 pkt 7 i § 7 pkt 2 umów z 2012 r.

⁵³ Umowy nr 2/PZPS/O/PN-2 z dnia 14 lipca 2009 r., nr 1/PZPS/BL/PN-1/09 z dnia 29 kwietnia 2009 r.,

⁵⁴ W 2009 r. Związek był objęty prawnym obowiązkiem stosowania przepisów p.z.p. na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, który obowiązywał do 28 stycznia 2010 r., w związku z postanowieniami zawartymi na 2009 r. umów dotacyjnych (§ 15 umowy

opiewały na 980.929,33 zł. PZPS wydatkował zatem o 478.022,61 zł więcej, niż wynikało z zawartych umów. W ramach poniesionych wydatków kwota 1.058.643,37 zł (72,6% wydatków) została sfinansowana ze środków publicznych pochodzących z dotacji udzielonych Związkowi przez Ministra Sportu na realizację programów PO⁵⁵.

W odniesieniu do dodatkowych świadczeń, które wykraczały poza pierwotne ramy zawartych umów, PZPS nie przeprowadzał żadnych dodatkowych postępowań, a w szczególności nie przeprowadzał postępowań w trybie przepisów p.z.p., ani nie wykonał czynności polegających np. na rozeznaniu rynku, tak by zgodnie z prawem wydatkować środki publiczne pochodzące z dotacji udzielonych Związkowi przez Ministra Sportu na realizację programów PO.

Było to niezgodne z art. 144 ust. p.z.p., który zakazuje dokonywania istotnych zmian w zawartych umowach, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmian. Do istotnych zmian zawartej umowy należy ustalenie ceny⁵⁶. Postępowanie Związku nie zapewniało również zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, co było sprzeczne z art. 7 ust. 1 p.z.p.

Jak wyjaśnił Prezes Związku i Wiceprezes PZPS (██████████ *), w okresie objętym kontrolą Związek nie miał obowiązku stosowania przepisów p.z.p. w związku z wydatkowaniem środków publicznych pochodzących z dotacji. Prezesi wyjaśnili również, że PZPS udzielając zamówień publicznych wzorował się na przepisach p.z.p. Prezes Związku i Wiceprezes PZPS (██████████ *) wskazali, że przepisy p.z.p. były stosowane przez Związek jako tzw. „dobra praktyka”. Wyjaśnili również, że ze środków dotacyjnych rozliczane są również wydatki niebędące przedmiotem zamówienia w rozumieniu przetargu (między innymi przeloty, których nie można było ująć w przedmiocie zamówienia ze względu na zbyt krótki okres do wylotu).

W odniesieniu do umów zawartych w 2009 r. NIK nie podziela tych wyjaśnień. W okresie tym bowiem, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 6 p.z.p. (obowiązującym do 28 stycznia 2010 r.) w związku z postanowieniami zawartych na 2009 r. umów dotacyjnych⁵⁷, PZPS był zobowiązany do stosowania przepisów p.z.p..

(Dowody: akta kontroli str. 732-734, 735-825, 826, 980-1006, 1008, 1289-1292)

Uwaga dotycząca
badanej działalności

W ocenie NIK co do zasady wykorzystywanie przez Związek przepisów p.z.p., jako tzw. „dobrej praktyki”, pomimo zasadniczego braku prawnego obowiązku stosowania tych przepisów od 29 stycznia 2010 r., zasługuje na aprobatę.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność PZPS w zakresie gospodarowania środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji.

2. Planowanie i zabezpieczanie organizacyjne przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 oraz stopień realizacji przyjętych celów w tym zakresie

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą rolę dokumentu strategicznego PZPS zawierającego kierunki działań Związku pełniła, stworzona w 2008 r. „Strategia Rozwoju Piłki

nr 106/37/DSKM/B z dnia 23 lutego 2009 r., § 15 umowy nr 107/37/DSKM/B z dnia 20 lutego 2009 r., § 15 umowy nr 2318/37/DSKM/B z dnia 18 listopada 2009 r.).

⁵⁵ Na podstawie umów dotacji nr 107/37/IO/DSKM/B z dnia 20 lutego 2009 r. i nr 106/37/DSKM/B z dnia 23 lutego 2009 r..

⁵⁶ Zob. np. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 marca 2013 r., sygn. akt KIO376/13, opubl. LEX nr 1295042.

⁵⁷ Patrz: przypis 54 i 57.

Siatkowej w latach 2008-2015" (dalej: „Strategia”). Zgodnie z jej treścią w latach 2008-2015 PZPS miał realizować cele dotyczące: [1] pozycji polskiej siatkówki na arenie międzynarodowej (m.in. udział we wszystkich imprezach rangi mistrzowskiej i osiąganie jak najwyższych miejsc, czynny udział we władzach Międzynarodowej Federacji Piłki Siatkowej (dalej: „FIVB”) oraz Europejskiej Konfederacji Piłki Siatkowej (dalej: „CEV”)), [2] założeń organizacyjno – szkoleniowych kadry olimpijskiej i kadr młodzieżowych (m.in. angażowaniu byłych sportowców w rozwój młodych sportowców), [3] szkół mistrzostwa sportowego (m.in. zorganizowanie ośrodków mistrzostwa sportowego przy liceach⁵⁸, zwiększaniu liczby uczniów w Szkołach Mistrzostwa Sportowego (dalej: „SMS”)⁵⁹, przekształcenie ośrodka mistrzostwa sportowego w Łodzi w SMS oraz rozdzielanie ośrodka w Łodzi na SMS żeński i męski, po zbudowaniu zaplecza techniczno-logistycznego w Mysłowicach), [4] szkoleń wojewódzkich i trenerów (m.in. stworzenie, obowiązujących wszystkie szczeble rozgrywkowe, wymogów kwalifikacyjnych dla szkoleniowców, wymiana szkoleniowców z innymi federacjami, ośrodkami sportowymi i klubami, publikacje specjalistyczne dla kadry szkoleniowej oraz zapewnienie udziału szkoleniowców PZPS w stażach szkoleniowych czołowych klubów europejskich i światowych), [5] pracy u podstaw (m.in. doprowadzenie do zmian w systemie szkolenia młodzieży na system motywacyjny, stworzenie nowego systemu oceny pracy szkoleniowej, doprowadzenie do równości w systemie finansowania sportu młodzieżowego), [6] lig zawodowych (m.in. rozwój organizacyjno-marketingowy Polskiej Ligi Siatkówki (dalej: „PLS”) i Ligi Siatkówki Kobiet (dalej: „LSK”) poprzez zawarcie stałych umów z telewizją i sponsorami oraz zapewnienie pełnej frekwencji na każdym ligowym spotkaniu), [7] siatkówki plażowej (m.in. doprowadzenie do reprezentowania Polski na IO Londyn 2012 przez minimum jedną parę w kategorii żeńskiej i jednej w męskiej), [8] siatkówki najmłodszych, [9] działań marketingowych, [10] działań z zakresu public relations oraz [11] imprez flagowych PZPS.

(Dowody: akta kontroli str. 8-63, 64-65, 68-70)

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że przy tworzeniu Strategii nie posługiwano się zidentyfikowanymi w nauce o sporcie oraz innymi, dodatkowymi modelami zarządzania sportem olimpijskim, gdyż PZPS postrzegany jest w światowej społeczności siatkarskiej, a w szczególności w opinii FIVB jako lider w budowaniu, zarządzaniu i promowaniu siatkówki wyznaczający modele i standardy do naśladowania. Ponadto, przy przygotowaniu ww. dokumentu nie współpracowano również z ze służbami Ministerstwa Sportu, Centralnym Ośrodkiem Sportu (dalej: „COS”), Instytutem Sportu (dalej: „IS”), COMS oraz Zespołem Wsparcia Klubu Polska PL 2012.

(Dowody: akta kontroli str. 66, 72)

Treść Strategii nie została dostosowana do wniosków płynących z oceny startu zawodników na IO Pekin 2008, gdyż PZPS, oprócz przedstawienia w Ministerstwie Sportu sprawozdań statystycznych z cyklu szkoleniowego do IO Pekin 2008 (dotyczących Reprezentacji Polski seniorów i senierek w piłce siatkowej halowej⁶⁰) nie dokonał w formie pisemnej, kompleksowej oceny tego startu. Zmiany treści Strategii nie spowodowały również wnioski wynikające z ocen trenerów poszczególnych drużyn (pisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego).

Wiceprezes PZPS [REDAKTURA] * oświadczył, że Strategia została stworzona na jednorazowe żądanie Ministerstwa Sportu a jej istnienie nie wynika z żadnych

⁵⁸ Docelowo (do 2015 r.) – osiem ośrodków mistrzostwa sportowego przy liceach.

⁵⁹ Odpowiednio do 60-ciu dziewcząt (SMS w Sosnowcu) i 50-ciu chłopców (SMS w Spale) w siatkówce halowej oraz do 10-12 par dziewcząt i 10-12 par chłopców w siatkówce plażowej (SMS w Łodzi).

⁶⁰ Drużyn uczestniczących w IO Pekin 2008.

przepisów prawnych. W związku z tym nie była ona aktualizowana choćby o wnioski wynikające ze startu zawodników i zawodniczek na IO Pekin 2008.

(Dowody: akta kontroli str. 72, 87-127, 130-133, 134)

PZPS nie zrealizował w pełni zawartych w Strategii celów dotyczących: [1] uczestnictwa we wszystkich imprezach rangi mistrzowskiej⁶¹, [2] zwiększenia w istniejących już szkołach mistrzostwa sportowego siatkówki halowej liczby uczniów⁶², [3] zwiększenia liczby par piłki siatkowej plażowej⁶³, [4] organizacji nowych szkół mistrzostwa sportowego⁶⁴, [5] rozdzielania ośrodka w Łodzi na dwa osobne (męski i żeński) po zbudowaniu zaplecza techniczno-logistycznego w Mysłowicach, [6] wymiany szkoleniowców z innymi federacjami, ośrodkami sportowymi i klubami⁶⁵, [7] udziału szkoleniowców PZPS w stażach szkoleniowych czołowych klubów europejskich i światowych⁶⁶, [8] doprowadzenia do równości w systemie finansowania sportu młodzieżowego, [9] zapewnienia pełnej frekwencji na każdym ligowym spotkaniu.

Wiceprezesa PZPS ([REDACTED] *) wyjaśnili, że: [1] powodem niezwiększenia w istniejących już szkołach mistrzostwa sportowego liczby uczniów był brak odpowiednich środków finansowych oraz powstanie nowego programu Siatkarskich Ośrodków Szkolnych (dalej: „SOS”), w wyniku którego powstały 32 ośrodki na poziomie licealnym (16 dla dziewcząt i 16 dla chłopców), [2] do osiągnięcia zakładanego w Strategii celu zwiększenia ilości par piłki siatkowej plażowej brakuje tylko jednej pary dziewcząt tj. ilości możliwej do realizacji do roku 2015 r., [3] osiągnięcie założonego w Strategii celu rozdzielania SMS w Łodzi na dwa osobne jest możliwe do roku 2015 pod warunkiem zaangażowania miasta Mysłowice lub innego w budowę całorocznej infrastruktury i umożliwiającej trenowanie siatkówki plażowej, gdyż PZPS nie dysponuje na obecną chwilę tak znacznymi własnymi środkami finansowymi, [4] powodem braku wymiany szkoleniowców z innymi federacjami, ośrodkami sportowymi i klubami były ograniczone środki finansowe, [5] przyczyną niepodjęcia działań w celu doprowadzenia do równości w systemie finansowania sportu młodzieżowego oraz niezapewnienia pełnej frekwencji na każdym ligowym spotkaniu był fakt, że nie dotyczy to PZPS. Wiceprezesa PZPS nie podali natomiast przyczyn: niezorganizowania w latach 2008-2013 żadnego nowego SMS oraz niezapewnienia przez PZPS udziału szkoleniowców PZPS w stażach szkoleniowych czołowych klubów europejskich i światowych.

(Dowody: akta kontroli str. 321-386, 387-388, 389, 1279)

Poza przedstawieniem w Ministerstwie Sportu sprawozdań statystycznych z cyklu szkoleniowego do IO Pekin 2008 (dotyczących Reprezentacji Polski seniorów i senierek w piłce siatkowej halowej⁶⁷), PZPS nie dokonał w formie pisemnej, kompleksowej oceny startu zawodników na IO Pekin 2008. Wnioski wynikające uczestnictwa zawodników w IO Pekin 2008 zostały ujęte m.in. w ocenach ww. startów dokonanych przez trenerów poszczególnych zespołów⁶⁸ (M.B. oraz R.L.)⁶⁹, które były załączone do ww. sprawozdań statystycznych. Z powyższych

⁶¹ Uczestnictwo w IO: nie uzyskano awansu do IO Pekin 2008 (drużyny piłki siatkowej plażowej mężczyzn i kobiet) oraz IO Londyn 2012 (drużyny piłki siatkowej halowej kobiet i piłki siatkowej plażowej kobiet). Uczestnictwo w MŚ: nie uzyskano awansu do MŚ 2009 (drużyny piłki siatkowej plażowej mężczyzn, pzp kobiet), MŚ 2011 (ppz kobiet). Uczestnictwo w ME: nie uzyskano awansu do ME 2008, 2009 (drużyna piłki siatkowej plażowej kobiet).

⁶² W obu szkołach możliwe jest szkolenie tylko 32 dziewcząt i 32 chłopców.

⁶³ W latach 2008-2013 zwiększono liczbę par piłki siatkowej plażowej do 9 (pary dziewcząt) i 11 (pary chłopców).

⁶⁴ W latach 2008-2013 PZPS nie zorganizował, żadnego nowego sms poza istniejącymi w Spale i Sosnowcu.

⁶⁵ W latach 2008-2013 PZPS nie pojął współpracy z innymi federacjami, ośrodkami sportowymi i klubami polegającej na wymianie szkoleniowców.

⁶⁶ PZPS nie wysyłał szkoleniowców na staże.

⁶⁷ Drużyn uczestniczących w IO Pekin 2008.

⁶⁸ Siatkarzy i siatkarek halowych (seniorów).

⁶⁹ Dokumenty potwierdzające dokonanie takich ocen nie zostały opatrzone datami a jeden z nich (ocena M.B.) nie została podpisana ani przez autora ani przez tłumacza tekstu.

ocen wynikało, że po 2008 r., tj. po starcie w IO Pekin 2008, PZPS powinien zoptymalizować sztab szkoleniowy (zatrudnić trenerów przygotowania fizycznego, zatrudnić po dwóch statystyków na każdą z kadr, czasowo zatrudnić dodatkowych dwóch trenerów), poprawić warunki podróżowania, doposażyć kadry w sprzęt specjalistyczny (tj. zapewnić możliwość wyboru przez zawodników marki i typu obuwia) oraz uregulować procedury powołania do kadr narodowych.

(Dowody: akta kontroli str. 72, 87-127, 130-133)

PZPS zrealizował wnioski dotyczące zoptymalizowania sztabu szkoleniowego, zapewnienia możliwości wyboru przez zawodników marki i typu obuwia oraz uregulowania procedury powołania do kadr narodowych PZPS. Nie w pełni zrealizowano wniosek dotyczący poprawienia warunków podróżowania. Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że Związek nie jest w stanie stwierdzić (nie prowadzono takiego rejestru), którzy konkretnie zawodnicy lecieli na miejscach wyższych niż klasa ekonomiczna. Częściowo zakupiono miejsca w klasie premium (nie biznes) przy udziale w Pucharze Świata w 2011 r. oraz podczas Ligi Światowej 2012 r. Nie wiemy czy tak szczegółowe dane są do odtworzenia do biur podróży i linii lotniczych.

(Dowody: akta kontroli str. 390-404)

PZPS współpracował z COS, IS oraz COMS celem zwiększenia efektywności zadań realizowanych w ramach przygotowań do IO. Współpraca z poszczególnymi instytucjami polegała na: [1] korzystaniu z obiektów na potrzeby organizacji zgrupowań szkoleniowych (COS), [2] zlecaniu przez PZPS badań kadr seniorskich w zakresie monitoringu medycznego (IS) oraz weryfikacji zdolności do uprawiania sportu (COMS). W ramach ww. współpracy, w latach 2009-2011 podpisano 15 umów, w tym 14 na korzystanie z obiektów na potrzeby organizacji zgrupowań szkoleniowych (z Ośrodkami Przygotowań Olimpijskich, dalej: „OPO”⁷⁰) oraz jedną umowę na przeprowadzenie analiz antydopingowych. Współpraca z COMS nie została sformalizowana. W latach 2009-2012 w ramach ww. 15 umów wydatkowano 2.044.971,66 zł⁷¹, w tym 1.983.935,66 zł (COS)⁷² i 61.036,00 zł (IS)⁷³, dzięki czemu 1772 osoby uczestniczyły w zgrupowaniach sportowych i 402 osoby objęto badaniami antydopingowymi.

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśniając powody nieregularnej współpracy (braku umów w niektórych latach badanego okresu) z poszczególnymi OPO (w Spale, Szczyrku, Giżycku i Zakopanem) wskazał, że: [1] współpracę ograniczono, gdyż hala sportowa nie spełnia podstawowych warunków niezbędnych do prowadzenia treningu siatkarskiego (OPO Zakopane), [2] współpracę w 2009 r. sformalizowano, ale ani PZPS ani OPO nie posiadają umowy (OPO Spala), [3] współpracę ograniczono ze względu na warunki socjalne, brak Taraflexu oraz niekorzystne położenie ośrodka (OPO w Giżycku), d) współpraca trwająca do dnia dzisiejszego nie została sformalizowana w 2012 r. (OPO Szczyrku) Ponadto, Włodzimierz Sadalski stwierdził, że podpisana w dniu 31 sierpnia 2009 r. umowa z IS była umową unikatową związaną z organizacją w Polsce ME kobiet piłki siatkowej halowej, natomiast zwyczajowo współpraca z IS polegała na informowaniu tej instytucji o zapotrzebowaniu na kontrolę antydopingową, w tym określoną liczbę testów przy danym turnieju i zleceniu jej przeprowadzenia.

(Dowody: akta kontroli str. 135-218, 428-434, 435-441, 442-460)

⁷⁰ Z OPO we Władysławowie (cztery umowy obowiązujące w latach 2009-2012); z OPO w Spale (trzy umowy obowiązujące w latach 2010-2012); z OPO w Szczyrku (trzy umowy obowiązujące w latach 2009-2011); z OPO w Giżycku (dwie umowy obowiązujące w 2010 r. i 2012 r.), z OPO w Zakopanem (dwie umowy obowiązujące w latach 2009-2010).

⁷¹ 448.978,03 zł w 2009 r., 655.030,79 zł w 2010 r., 585.873,6 zł w 2011 r. i 355.089,24 zł w 2012 r.

⁷² 387.042,03 zł w 2009 r., 655.030,79 zł w 2010 r., 585.873,6 zł w 2011 r. i 355.089,24 zł w 2012 r.

⁷³ W 2009 r.

Założenia startu reprezentacji Polski na IO Londyn 2012 w piłce siatkowej halowej⁷⁴ oraz piłce siatkowej plażowej⁷⁵ PZPS zawarł w pismach do Ministerstwa Sportu odpowiednio z dnia: 18 lipca 2012 r. (piłka siatkowa halowa) oraz 6 czerwca 2012 r. (piłka siatkowa plażowa). Prognozowano osiągnięcie przez poszczególne drużyny odpowiednio: I-III miejsca (piłka siatkowa halowa) oraz I-IV miejsca (piłka siatkowa plażowa).

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że prognozy wynikowe zostały postawione przez trenerów reprezentacji i zaakceptowane przez Związek. Podstawą do ich określenia była retrospektywna ocena osiągnięć reprezentacji i jej potencjału w okresie poprzedzającym sam start (Liga Światowa w przypadku seniorów) oraz oczekiwań Ministerstwa Sportu. Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił również, że nie istnieją analizy merytoryczne szkoleniowców poszczególnych grup sportowych w oparciu o które określane są prognozy wynikowe startu, gdyż są one oparte na ich wiedzy, doświadczeniu, obserwacjach każdego zawodnika w okresie bezpośredniego przygotowania startowego oraz opinii lekarzy reprezentacji. Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wskazał, że Ministerstwo Sportu, Zespół Wsparcia Klubu Polska Londyn 2012, COS, COMS oraz IS nie biorą bezpośredniego udziału w przygotowaniu założeń startów (planów wynikowych). Ministerstwo Sportu oraz IS są odbiorcami dokumentacji przygotowywanej przez związki sportowe i pełnią rolę organów rozliczających PZPS z przyjętych założeń.

(Dowody: akta kontroli str. 225-238, 77-78)

W latach 2009-2012 na dziewiętnaście⁷⁶ głównych imprez sportowych w piłce siatkowej halowej i plażowej (w kategoriach seniorów mężczyzn i kobiet) drużyny kadry narodowej zakwalifikowały się do piętnastu⁷⁷. Spośród ww. imprez w siedmiu przypadkach⁷⁸ PZPS zapewnił kompleksową współpracę z członkami kadry szkoleniowej i współpracującej (tj. w zakresie trenera głównego, asystenta trenera, terapeuty i lekarza).

Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS ([REDAKTOWANE] *) wyjaśnili, że w przypadku siatkówki plażowej nie był konieczny wyjazd lekarza i fizjoterapeuty na każdą z seniorskich imprez mistrzowskich. Było to spowodowane faktem, iż organizator imprezy ma, zgodnie z przepisami sportowymi FIVB i CEV, obowiązek zapewnić lekarza i fizjoterapeutę, którzy są do dyspozycji zawodników na miejscu, zaś zawodnicy mogą swobodnie i nieodpłatnie korzystać z ich usług.

(Dowody: akta kontroli str. 1178, 1011-1012)

W latach 2009-2012 stosując się do zapisów zawartych w art. 31 ust. 1 i 3 ustawy o sporcie kwalifikowanym oraz art. 38 ust. 2 ustawy o sporcie, Związek obejmował wszystkich zawodników kadry narodowej siatkówki halowej i plażowej ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków.

(Dowody: akta kontroli str. 239-267, 268, 275-276, 279)

W okresie poprzedzającym IO Londyn 2012 PZPS jako kadry narodowe piłki siatkowej halowej i plażowej wskazywał od 106 do 155 zawodników⁷⁹. Liczby te obejmowały seniorów i seniorki piłki siatkowej halowej i plażowej oraz przedstawicieli kadry młodzieżowej piłki siatkowej plażowej. Od 60 do 79

⁷⁴ Do uczestnictwa w IO Londyn 2012 w piłce siatkowej halowej zakwalifikowała się drużyna seniorów.

⁷⁵ Do uczestnictwa w IO Londyn 2012 w piłce siatkowej plażowej zakwalifikowała się jedna drużyna mężczyzn.

⁷⁶ 18 imprez rangi mistrzowskiej oraz IO (cztery konkurencje).

⁷⁷ 14 imprez rangi mistrzowskiej oraz IO (dwie konkurencje).

⁷⁸ Dotyczy piłki siatkowej halowej.

⁷⁹ Piłka siatkowa halowa: 99 zawodników w 2009 r., 127 w 2010 r., 132 w 2011 r. i 92 w 2012 r. Piłka siatkowa plażowa: 15 zawodników w 2009 r., 20 w 2010 r., 23 w 2011 r. i 14 w 2012 r. Ogółem: 114 zawodników w 2009 r., 147 w 2010 r., 155 w 2011 r. i 106 w 2012 r.

zawodników⁸⁰ z tej grupy, z uwagi na swoje dotychczasowe osiągnięcia oraz stan zdrowia, zostało objętych grupowymi przygotowaniem do IO Londyn 2012 r.

(Dowody: akta kontroli str. 269-274)

Nominacje olimpijskie do reprezentacji Polski na IO Londyn 2012 r. otrzymało 12 zawodników kadry piłki siatkowej halowej (drużyna męska) oraz dwóch zawodników kadry piłki siatkowej plażowej (drużyna męska). Żadna z ww. drużyn nie zrealizowała założeń wynikowych, gdyż oba zespoły zajęły V miejsce w turnieju finałowym, a zakładano, że zespół piłki siatkowej halowej zajmie miejsce I-III, a zespół piłki siatkowej plażowej miejsce I-IV. Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że przyczynami niezrealizowania założeń startowych była presja otoczenia (piłka siatkowa halowa) oraz kłopoty ze zdrowiem jednego z członków zespołu piłki siatkowej plażowej.

(Dowody: akta kontroli str. 79, 225-238, 80, 280-306, 307-320)

Do przedstawionych w Ministerstwie Sportu sprawozdań z realizacji przygotowań olimpijskich Londyn 2012 r. Związek załączył oceny startu ww. zespołów na IO Londyn 2012 r., w których nie wskazano przyczyn niezrealizowania założeń startowych. W dokumentach tych określono jednak wnioski i propozycje zmian, tj.: [1] kontynuowanie obranego kierunku szkolenia, poprawę żywienia oraz wyposażenie sztabu szkoleniowego w sprzęt potrzebny do streamingu na sali treningowej (ocena startu zespołu piłki siatkowej halowej), [2] skupienie się na pracy nad większą pewnością siebie zawodników, zapewnienie zawodnikom możliwości występów we wszystkich turniejach z cyklu World Tour oraz utrzymanie dotychczasowej organizacji szkolenia (ocena startu zespołu piłki siatkowej plażowej).

(Dowody: akta kontroli str. 280-306, 307-320)

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS wyjaśnił, że PZPS nie dokonał analizy i podsumowań efektywności kosztowej/finansowej osiągniętych wyników sportowych zawodników Związku na IO Londyn 2012. Nie przyjęto również założeń w ww. zakresie. W ocenie Dyrektora Pionu Sportu i Szkolenia PZPS nie jest możliwe oddzielenie kosztów, które związane byłyby tylko z IO ze względu na przenikanie się imprez w jednym sezonie.

(Dowody: akta kontroli str. 80)

Zgodnie z art. 82 ust. 2 ustawy o sporcie, do 16 października 2012 r. PZPS dostosował swoją działalność do wymagań tej ustawy.

(Dowody: akta kontroli str. 405-425, 426, 427)

Dyrektor Pionu Sportu i Szkolenia PZPS oceniając sposób finansowania działalności polskich związków sportowych ze środków publicznych, w tym funkcjonujący w latach 2009-2012 system finansowania przygotowań olimpijskich oraz zmiany wprowadzone do tego systemu po IO Londyn 2012 wskazał, że sposób ten powinien: [1] uwzględniać dłuższe niż roczne okresy pomiędzy imprezami głównymi (np. czteroletnie pomiędzy IO), [2] dać związkom sportowym większą swobodę w kreowaniu wykorzystania tych środków (miejsca akcji, udział w imprezach, koszty dojazdu, wynagrodzenia, stypendia itp.), [3] umożliwić trenerom reprezentacji (Związkom sportowym) wpływ na politykę wynagrodzeń, która winna bardziej pełnić funkcje motywacyjne niż socjalne (np. poprzez procentowy udział kwoty przeznaczonej na wynagrodzenia zawodników z ogólnej kwoty dofinansowania), [4] uprościć sposób wprowadzania planów po zmianach/korektach akcji szkoleniowych.

(Dowody: akta kontroli str. 81)

⁸⁰ Piłka siatkowa halowa: 55 zawodników w 2009 r., 67 w 2010 r., 52 w 2011 r. i 73 w 2012 r.. Piłka siatkowa plażowa: ośmiu zawodników w 2009 r., dziewięciu w 2010 r., ośmiu w 2011 r. i sześciu w 2012 r.. Ogółem: 63 zawodników w 2009 r., 76 w 2010 r., 60 w 2011 r. i 79 w 2012 r.

Ustalono
nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. NIK zwraca uwagę, że polisy, na podstawie których PZPS ubezpieczał zawodników kadry narodowej w siatkówce halowej i plażowej miały zróżnicowane kwoty ubezpieczenia. W okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 31 marca 2012 r. dla kadr seniorskich siatkówki halowej suma ubezpieczenia wynosiła 30.000 zł, a dla kadr seniorskich siatkówki plażowej 20.000 zł. W okresie od 1 kwietnia 2012 r. do końca okresu objętego kontrolą kwoty te wynosiły w odniesieniu do kadry narodowej piłki halowej i dwóch zawodników seniorskiej kadry narodowej piłki plażowej – 20.000 zł oraz w odniesieniu do czterech seniorów i dwóch seniorki kadry narodowej piłki plażowej – 15.000 zł. Przedstawiciel brokera obsługującego PZPS, a w okresie od 1 kwietnia 2005 r. do 31 marca 2013 r. pracownik PZPS na stanowisku koordynatora odpowiedzialnego za obsługę ubezpieczeń kadr narodowych wyjaśnił, że zastosowanie różnych wysokości sum ubezpieczenia dla zawodników halowych i plażowych wynikało z objęcia zawodników kadry piłki siatkowej halowej dodatkowym, nieobowiązkowym ubezpieczeniem kosztów leczenia, trwałej utraty zdolności do uprawiania piłki siatkowej oraz czasowej niezdolności do uprawiania piłki siatkowej. Objęcie ochroną ubezpieczeniową takich ryzyk ubezpieczyciel uzależnił od podwyższenia sumy ubezpieczenia NNW⁸¹. Z uwagi na decyzję PZPS o zastosowaniu rozszerzonego pakietu ubezpieczeń wobec zawodników kadry piłki siatkowej halowej, sumy ubezpieczenia NNW tylko tych zawodników podwyższono, różnicując je w stosunku do sum ubezpieczenia zastosowanych wcześniej, standardowo wobec wszystkich zawodników (także zawodników piłki siatkowej plażowej). Ponadto, w jednej z polis podwyższonym pakietem ubezpieczenia objęto również dwóch zawodników kadry piłki siatkowej plażowej, gdyż w oparciu o dotychczasowe osiągnięcia realny był ich start (jednej pary męskiej) na IO Londyn 2012. Wysokość sum ubezpieczenia w zawieranych umowach była związana z możliwościami finansowymi PZPS. W ocenie NIK ryzyko sportowe, które jest głównym powodem ubezpieczania zawodników, jest porównywalne dla zawodników uprawiających siatkówkę halową i plażową. W związku z tym zawodnicy kadry narodowej powinni być ubezpieczeni w takiej samej wysokości niezależnie od tego, czy uprawiają siatkówkę halową, czy plażową.

(Dowody: akta kontroli str. 239-267, 268, 275-276, 279)

2. Na żadnej z piętnastu imprez głównych (seniorów)⁸², w których w okresie objętym kontrolą wzięła udział kadra narodowa, nie zapewniono zawodnikom opieki psychologów, mimo że Zarządzenia dopuszczały taką możliwość. Prezes Związku i Wiceprezesi PZPS ([REDAKTOWANE] *) wyjaśnili, że Związek nie zapewnił opieki psychologów na żadnej z 16 imprez głównych, gdyż ani razu właściwi trenerzy nie wystąpili z wnioskiem o zapewnienie takiej opieki.

(Dowody: akta kontroli str. 1178, 1012)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność PZPS w zakresie planowania i zabezpieczenia organizacyjnego przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 oraz stopnia realizacji celów przyjętych w tym zakresie.

⁸¹ Następstwa nieszczęśliwych wypadków.

⁸² 14 imprez rangi mistrzowskiej oraz IO (dwie konkurencje)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸³, wnosi o:

1. Kompleksową archiwizację dokumentacji związanej z pozyskiwaniem oraz rozliczaniem środków publicznych.
2. Poinformowanie Ministra Sportu o skali i zakresie przekroczenia obowiązujących limitów przy wypłacaniu wynagrodzeń dla kadry trenerskiej.
3. Dokonanie zwrotu na rachunek bankowy Ministerstwa Sportu kwoty odsetek bankowych z tytułu oprocentowania środków dotacyjnych za lata 2009-2012.
4. Aktualizację Strategii Rozwoju Piłki Siatkowej w latach 2008-2015.
5. Rozważenie możliwości dokonywania analizy i podsumowań efektywności kosztowej/finansowej osiągniętych wyników sportowych.
6. Ubezpieczanie od następstw nieszczęśliwych wypadków w jednakowej wysokości zawodników kadry narodowej w siatkówce halowej i plażowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

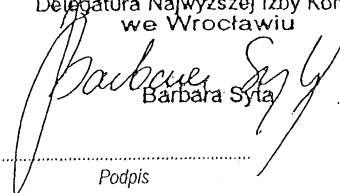
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 25 kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

Barbara Syta
Podpis

* Informacje wyłączone przez NIK z podania do publicznej wiadomości na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) oraz § 10 ust. 1 pkt 3 Zarządzenia Nr 23/2012 Prezesa NIK z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie udostępniania informacji publicznych przez NIK, tj. ze względu na ochronę prywatności osób fizycznych.